

**Magiczny
Kraków**

Porządki przestrzenne w 2025 roku

2026-01-13

Intensywne prace nad planem ogólnym oraz nowymi planami miejscowymi, masterplany dla Wesołej oraz Rybitw i Płaszowa, wprowadzenie „Standardów odpowiedzialnego budownictwa”, projekt „Zielone ulice”, konsultacje w sprawie nowej fontanny na Rynku Głównym to tylko niektóre z podjętych w mijającym roku działań w celu poprawy ładu przestrzennego naszego miasta.

2025 rok był to przede wszystkim czas intensywnych prac nad kluczowym dla ładu przestrzennego Krakowa planem ogólnym. Przypomnijmy, że podstawowym celem planu ogólnego jest podział miasta na strefy planistyczne, a dla każdej ze wskazanych stref określone zostaną gminne standardy urbanistyczne. Plan ogólny wraz z opracowywaną równolegle „Strategią Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030–2050” sprecyzują m.in. zasady kształtowania zabudowy w naszym mieście.

Na I kwartał 2026 roku zaplanowano konsultacje społeczne projektu planu ogólnego, tak aby wszyscy mieszkańcy mogli włączyć się w prace nad tym dokumentem.

Miasto ma plany, a nawet masterplany

Równocześnie przez cały 2025 rok opracowywano kolejne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, dzięki czemu obecnie Kraków jest nimi pokryty w ponad 80 proc. W mijającym roku sporządzano aż 71 planów miejscowych oraz 8 zintegrowanych planów inwestycyjnych. Wśród 9 planów miejscowych, które uchwalono w 2025 roku, znajdują się m.in. plany: „Lea”, „Grzegórzki Centrum”, „Kantorowice”, „Barycz II”, „Olsza – Osiedle Oficerskie” oraz „Soboniewice II”.

Przygotowane zostały także dwa masterplany – dla Wesołej oraz Rybitw i Płaszowa. Ten pierwszy obejmował wieloetapowy proces z udziałem mieszkańców i ekspertów, który zakończył się opracowaniem spójnej koncepcji zagospodarowania terenów Wesołej. Wskazuje ona drogę przekształcenia tego obszaru w zieloną dzielnicę kreatywną.

W przypadku Rybitw i Płaszowa, opracowany masterplan jest wstępnie uzgodnioną propozycją, która stanowi punkt wyjścia do dalszej dyskusji z mieszkańcami, radnymi i przedsiębiorcami. Dokument ukazuje kierunek zmian, który należy wspólnie omówić i dopracować.

Jasne i precyzyjne standardy

W trosce o zrównoważony rozwój urbanistyczny miasta, na początku 2025 roku opracowane zostały „Standardy odpowiedzialnego budownictwa”, które są sprzeciwem wobec działań patodeveloperskich w naszym mieście. Wśród zagadnień, jakie porusza ten dokument, znalazły się m.in. kompleksy mikrokawalerek udające domy jednorodzinne, przerabianie lokali usługowych na mieszkania, zabudowa na osuwiskach oraz wielokrotne wykorzystywanie tej samej powierzchni biologicznie czynnej. Standardy jasno określają, jakie działania są dla miasta nieakceptowalne i na jakie rozwiązania Urząd Miasta Krakowa nie wyrazi zgody, łącznie z tym, że działania naruszające standardy mogą pociągnąć za sobą postępowania sądowe. Dokument jest również podstawą do

**Magiczny
Kraków**

rozmów z władzami centralnymi na temat regulacji w zakresie prawa budowlanego.

Mniej betonu, więcej zieleni

Zieloną perspektywę do działań miasta w zakresie ładu przestrzennego wnosi powołana przez prezydenta Krakowa Miejska Ogrodnicзка Katarzyna Opałka. Do jej zadań należy koordynacja działań wszystkich podmiotów zajmujących się zielenią w mieście oraz tworzenie spójnej wizji opieki nad terenami zielonymi. Miejska Ogrodnicзка odpowiada też m.in. za projekt „Zielone ulice”, czyli inicjatywę szybkiego i punktowego odbetonowywania naszego miasta. W 2025 roku Katarzyna

Opałka wraz ze swoim zespołem przygotowała 78 projektów odbetonowania ulic, prowadzone były także konsultacje społeczne „Zielone ulice. Jak je urządzić?”. Obecnie projekty są w trakcie dalszych uzgodnień.

Wśród innych działań podjętych przez zespół Miejskiej Ogrodniczki znalazły się: opracowanie projektu koncepcyjnego „Zielony Parking przy ul. Piwnej”, wykonanie projektu „Zielone Mogiłskie” oraz sporządzenie koncepcji odbetonowania terenu przed magistratem przy placu Wszystkich Świętych.

Katarzyna Opałka wraz zespołem przygotowuje także projekt rewitalizacji Bulwarów Wiślanych oraz opracowania dla dalszych etapów parku kolejowego. Trwają również prace nad katalogiem mebli miejskich, który uporządkuje miejską przestrzeń i poprawi jej estetykę.

Estetyczna wizytówka na Rynku Głównym

Nieczynna i zabrudzona fontanna „Kryształ” na Rynku Głównym od dłuższego czasu raziła krakowian i gości odwiedzających nasze miasto. W 2025 roku podjęto kroki, aby uporządkować tę część Rynku.

Między 8 września a 3 października przeprowadzono konsultacje społeczne, w których mieszkańcy Krakowa zdecydowanie opowiedzieli się za zastąpieniem dotychczasowej fontanny zupełnie nową, ale wyraźnie odwołującą się do historycznego charakteru oraz symboliki centrum miasta. Kolejnym planowanym krokiem będzie przygotowanie dokumentacji do wszczęcia postępowania i ogłoszenia konkursu na wykonanie koncepcji projektu architektonicznego nowej fontanny na Rynku Głównym.